

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

PILES

LA SAFOR

ACADÈ
MIAVA
LENCI
ANADE
LALLE
NGUA

AJUNTAMENT
DE PILES

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnicolingüístics

RECALL
Josep-Ramon Millet i Pons

TEXT
Jesús E. Alonso López

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Piles, 73

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Piles i del CEIC Alfons el Vell

ISBN: 84-482-4177-0
Depòsit legal: V-4429-2005
Impressió: Gràfiques Vimar, SL

PILES

Pertany a la plana de l'Horta de Gandia i està situada en la mateixa escarpa, entre la costa i la terra ferma. El terme té una superfície de 3,90 km² i el nucli de població ha crescut a l'entorn de l'eix constituït per l'antic camí d'Oliva a Miramar.

El conreu de la terra ha sigut tradicionalment de regadiu i dedicat al monocultiu de la taronja. Piles rega de la séquia Comuna d'Oliva i d'alguns pous. Té fama d'haver-se constituït en un important centre exportador de taronja, als comerços del qual havien d'acudir des dels pobles veïns. En els segles XVIII i XIX va ser important la producció de seda. També ha sigut tradicional una xicoteta indústria metal·lúrgica i una certa activitat ramadera. Actualment, cal afegir l'activitat turística en la zona de la platja. Piles ha tingut una de les platges d'estiueig més familiars i entranyables, on es retroben molts dels emigrats a França que vénen temporalment.

Va ser una població musulmana que depenia del castell de Bairén. En el moment de l'expulsió dels moriscs, el 1609, tenia 110 cases; va quedar despoblada i, posteriorment, va ser repoblada per cristians. Experimentà un fort creixement en el segle XVIII i cap a l'any 1800 tenia un miler d'habitants. Des d'aleshores, encara que a ritme irregular, els ha duplicat al llarg del segle XX, a pesar de l'emigració cap a Amèrica i França. Actualment compta amb 2.303 habitants. La proximitat de Gandia i d'Oliva, més industrialitzats, afavorix que es troben llocs de treball en estes ciutats.

Va pertànyer als Verdeguer, als Pujades, als comtes d'Anna i als de Puñoenrostro. Cap al final de l'antic règim era el seu titular el comte de Cervelló, amb qui abundaren els pleits a principi del segle XIX.

En la platja podem observar la torre de guaita millor conservada de la costa saforenca, construïda l'any 1577 per a previndre els atacs dels pirates barbarescs. Hi havia altres torres similars a Oliva, de les quals no queden restes, al Grau, a Xeraco i a la Vall. Després de l'expulsió morisca perderen la seua funció principal, encara que no totalment, ja que les costes hauran de ser constantment vigilades, bé siga per motius sanitaris o fins i tot polítics. Al capdavant, són una frontera.

La parròquia, dedicada a santa Bàrbera, es desmembrà de Gandia el 1535, juntament amb els annexos de Rafelsineu, després despoblat, i Palmera. Hui depén de l'arxiprestat d'Oliva. Hi havia una ermita dedicada a sant Antoni Abat, ja desapareguda, on després es va fer el cementeri. Conserva documents des del segle XVII, molts d'estos relatius a Palmera. El llibre més antic és el registre de matrimonis del 1584, i la primera visita pastoral data del 1620. En l'arxiu municipal tan sols podem trobar documentació des del segle XX, però el registre civil es troba complet.

PILES

Hidrografia natural

Barranc del Beniteixir (o de Palmera)   Barranc de Benemís

Hidrografia artificial

Motor de Bertomeu
Motor de València
Séquia de les Vinyes
Séquia de Piles

Séquia del Molí
Séquia del Racó
Vall del Rei

Poblament

Piles

Urb. Platja de Piles

Partides

el Benemís
el Racó
els Marenys
els Muntanyars
els Secans
la Bosca
la Mota
la Terra Nova
la Torre

la Vela
les Barraques
les Margenades
les Marjaletes
les Penyetes
les Tancades
les Vinyes
Maians

Vies de comunicació

Camí de l'Alqueria de la Comtessa
Camí de la Mar

Camí de la Torre
Camí de les Tancades

Camí de Maians
Camí de Piles a Miramar

Camí d'Oliva
Carretera de Natzaret a Oliva

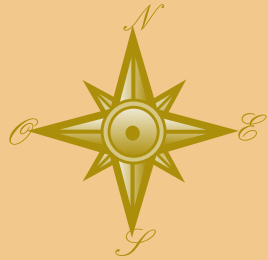
Altres llocs d'interés

Cementeri
Discoteca
Fàbrica de Guillem

Molí de Torregrossa
Torre de Piles

Piles

MAR MEDITERRANI

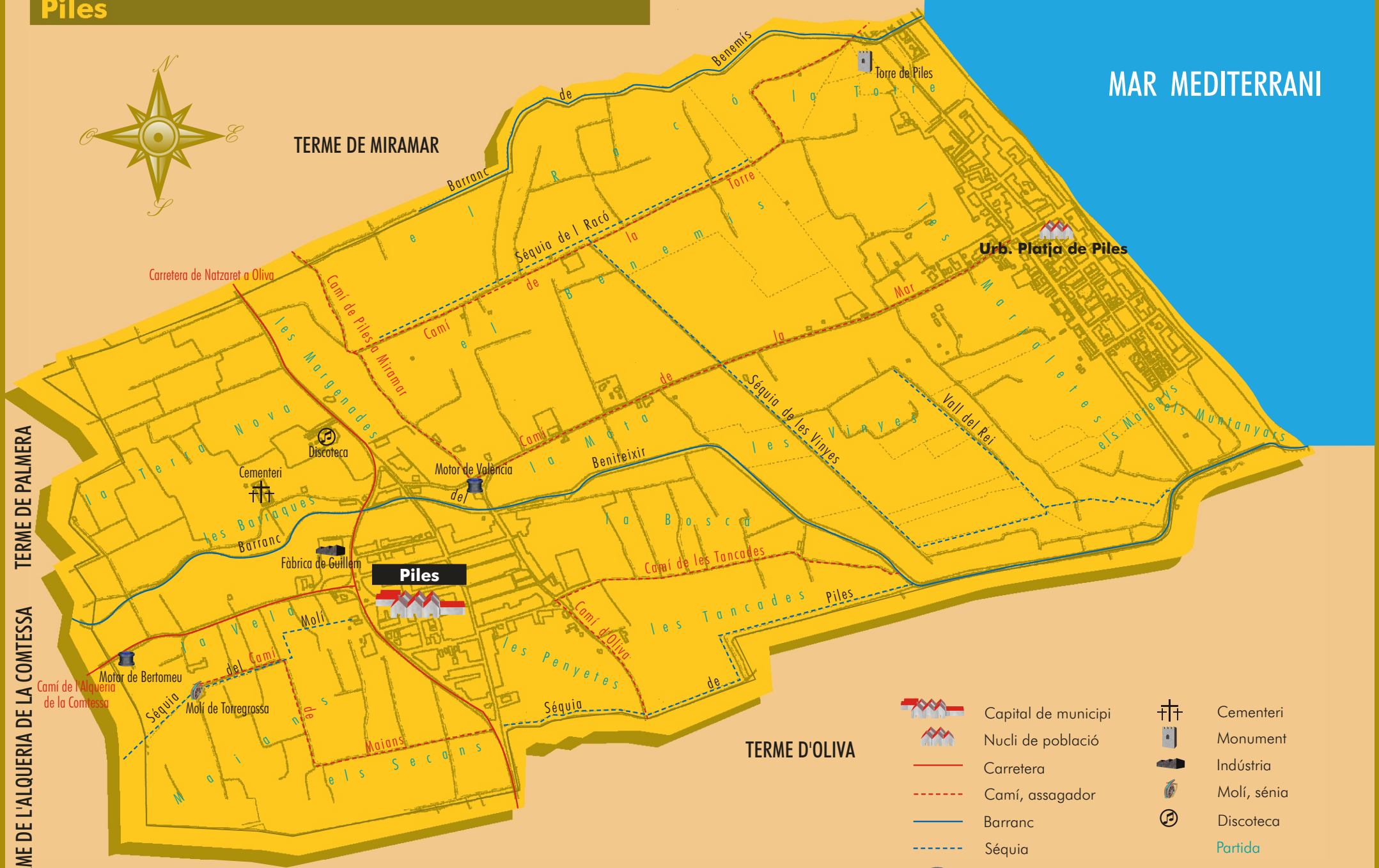

TERME DE MIRAMAR

TERME DE PALMERA

TERME DE L'ALQUERIA DE LA COMTESSA

TERME D'OLIVA

	Capital de municipi		Cementeri
	Nucli de població		Monument
	Carretera		Indústria
	Camí, assagador		Molí, sénia
	Barranc		Discoteca
	Séquia		Partida
	Obra hidràulica		

La Safor

